כל העזרה היתה קפ"ז. מגובה של עזרת ישראל עד לאחורי הכפורת כמו שמפרש באורך ומחבה קל"ה בעזרת נשים שהרוחב לא שוה שכותלי כל העזרות כולן הולכות בשוה וכמישור מן הלפון לדרום מפרש לך מה היה משמשת העזרה הכבש לעצמו שלשים אורך מקום הטבעות כ"ד אמות שלחנות של שיש בשש עמודים הנעשים שנויים בפרק שלישי והעותר הוא עשריס ומחמש אמות פרוס אותו בין כבש לכותל מזה ובין מקום הנסכין מלא ל': **ג שם** היו מולחין עורות קדשים. לכך נקראת פרוה על שם עורות הפרים שבה דומיא דמחבותיה שנקראו על שם מעשיהן וזכר לדבר זהב פרוה (ד"ה ב ג) שדומה לשם הפרים אבל בית טבילה שעל גבה פרוה מגושא בגאו ועשאה דומה לדומה: **בית טבילה.** כחול שבנו על גב שער המים אמת נ"ל: **ד לשכת כ"ג.** לשכת פרהדרין: היתה אחורי שתיהן. אחד לשכת הגולה ואחד לשכת הגזית: וגג שלשתן שוה. למעלה: **בור הגולה.** מים מתוקים לשתיה ואמת המים להטמה:

כבר הקדמנו בתחלת מסכתא זו שהשער השלישי משערי העזרה שהיה בדרום נקרא שער המים ונתבאר בגמרא דיומא [דף לא.] שעל השער הזה היה מקום המים שטובל בו כ"ג ביום הכפורים טבילה לשמונה והיו המים באים שמה ממעין שהיה שם שמו עין עיטם ועל טבילה זו אמר ביומא שהיתה בחול כמו שפירשנו שם ונתבאר שהיתה לו לכהן גדול לשכה אצל מקום זו על שער העזרה וכפי הנראה להם בתלמוד שלשכת העץ שבצפון שהיתה לשכת כה"ג גם כן לשכת פרהדרין המזכרת בתחלת כפורים ושלשכה זו שבדרום על שער המים היא לשכת בית אבטינס שמשמיעים אותו שם ערב יום"כ כמו שנאמרו שם וכן נתבאר בגמרא יומא שלשכת הגזית תאייה קדש ותאייה חול ויש לה שני פתחים אחד פתוח לקדש ואחד פתוח לחול ושתאיה של חול הוא לגד מערב ובאותה המתאה יכולין לשבת לפי שכבר בארנו שאין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד: **ג פרוה.** שם איש אמגושי שחתר בקיר העזרה בלשכה זו כדי לראות העבודה והרג על כן נקראת הלשכה על שמו: והואיל וזכרנו כבר ליור המזבח ומלוס מדותיו וכן למוס מדת ההיכל אני רואה לייר עכשיו צורת העזרה כולה ושיעורה ומדותיה לארכה ולרחבה וכל מה שהיה בה מלשכות ואסמוך אליה עזרת נשים ובית המוקד ולא אתעסק במדת ההיכל והמזבח רק אזכיר אותם כפי שמותם שהקדמנו בלי זכירת מדת כל חלק מהם הואיל והקדמנו אותו וזו היא הצורה הכללית שיעדנו אותה והבטחנו עליה במקומות רבים מן המשנה: **הדרן עלך כל העזרה**

הדרן עלך כל העזרה

א כל [6] **א העזרה היתה אורך מאה ושמנים ושבע על רוחב מאה ושלשים וחמש מן המזרח למערב קפ"ז [2] מקום דריסת רגלי ישראל י"א אמה מקום דריסת הכהנים אחת עשרה אמה [3] המזבח שלשים ושתים בין האולם ולמזבח עשרים ושתים אמה [4] החיל ק' אמה ואחת עשרה אמה לאחורי בית הכפרת: ב [5] מן הצפון לדרום מאה ושלשים וחמש [6] [7] מן הכבש ולמזבח ששים ושתים מן המזבח לטבעות שמונה אמות [8] מקום הטבעות עשרים וארבעה מן הטבעות לשלחנות ארבעה מן השלחנות ולנסנין ארבעה [9] מן הנסנין לכותל העזרה שמנה אמות [10] והמותר בין הכבש לכותל ומקום הנסנין: ג [11] [12] שש לשכות היו בעזרה שלש בצפון ושלש בדרום [13] שבצפון לשכת המלח לשכת הפרוה לשכת המדיחין לשכת [14] המלח שם היו נותנין מלח לקרבן לשכת הפרוה שם היו מולחין עורות [15] קדשים ועל גגה היה בית הטבילה לכהן גדול ביום הכפורים לשכת המדיחין [16] ששם היו מדיחין קרבי הקדשים ומשם מסיבה עולה לגג בית הפרוה: ד [17] שבדרום לשכת העץ לשכת הגולה לשכת הגזית לשכת העץ אמר רבי אליעזר בן יעקב שכחתי מה היתה משמשת אבא שאול אומר לשכת כהן גדול היתה אחורי שתיהן וגג שלשתן שוה לשכת הגולה שם היה בור [18] קבוע והגלגל נתון עליו ומשם מספיקין מים לכל העזרה לשכת הגזית שם היתה [19] סנהדרין גדולה של ישראל יושבת [20] ודנה את הכהונה [21] וכהן שנמצא בו פסול לובש שחורים ומתעטף שחורים ויוצא והולך לו ושלא נמצא בו פסול לובש לבנים ומתעטף לבנים נכנס ומשמש עם אחיו הכהנים ויום טוב היו עושין שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן הכהן וכך היו אומרים ברוך המקום ברוך הוא שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן [22] וברוך הוא שבחר באהרן ובבניו לעמוד לשרת לפני ה' בבית קדשי הקדשים:**

הדרן עלך כל העזרה וסליקא לה מסכת מדות

הדרן עלך כל העזרה

מסורת הש"ס

א) יומא טז: [מנחות לז:]. ב) [ל"ל היכ"ל]. ג) זבחים סב:. ד) יומא יט., ה) מנחות כח: ע"ש בתוס' ד"ה בלשכות. ו) תוספתא דמגילה פ"ז [ותוספתא דמגילה פ"ב].

שיטה מקובצת

א) אמה והמזבח שלשים: ב) אמה ההיכל מאה תיבת החיל נמחק: ג) וחמש הכבש והמזבח ששים תיבת מן אות ל' נמחק: ד) ארבעה ומן הנסנין: ה) שבדרום לשכת תיבת שבצפון נמחק: ו) הקדשים ועל כו' בית הטבילה לכהן (אות ה' נמחק): ז) שם היו מדיחין קרבי קדשים אות ש' ה' נמחק: ח) שבצפון לשכת תיבת שבדרום נמחק: ט) בור הגולה והגלגל תיבת קבוע נמחק: י) הכהונה שכל כהן אות ו' נמחק: יא) על תיבת ובדוך ועל תיבת הקדשים נרשם קו למעלה ועל תיבות שבנתיים נרשם נקודות למעלה על כל תיבה להורות כי לפ"ד ראוי למחקם:

סליק מסכת מדות

חתימת המעתיק

אמר המעתיק והמסדר בלב נשבר מדבר גבלאותי ימי בחורתי קלי מני רן בחרו ומלאכי שיבה קרבו ויאמרו מי מנה כל יום ויום כשעה ביני ובין המות תם כחי וגם לחי והסדר אין מי לא ידעתי יום מותי ואנכי הולך שחוק אין בקדקדי מוח ולא טעם ולא ריח ימות ותנה אמלא מעת ולבי מלא אמתה אוי לי מיום התומתה על מה תהיה לי הבטחה עת אתן דין ומשפט ובידי אין תשורה ובידי אין תשורה קעיפי ישיטני ומס יורוני אולי ממלא מצוה אמת הקיימת לדורות אשר היא ממצות סיקרות והיא מלין בעדך ביום הדין ותהיה לך למשמרות והנה ה' אינה ברב תפדיו לשלילת אור תעלומה את הגאות ומידושים אשר אתפ ליקנו הגאון ר' **בצלאל אשכנזי** ז"ל בעל **שיטה מקובצת** על **סדר קדשים** והנה גאו לידי הגמרות שלמד הגאון רביע **בצלאל אשכנזי** ז"ל ומחב בכתי"ק הגאות על גמרא ורש"י ותוס' הגאות אמתיות אשר בעתיק מתוך בת"י שהיה לו מהרלשונים ושעות מהרלשונים **תוס' הראא"ש תוס' חיצוניות ותו"א תוס' רבינו ברוך תוס' מרבינו ברוך וגליוני תוס' וגליוני תוס' מהראא"ש ופי' מרגמ"ה ופי' מראב"ק תוס' טוך ופי' לא נודע למי רש"י כת"י הראב"ד והרז"ה ותוס' החסרים בדפוס תוס' בכת"י והנה אלו הגמרות כתב בפ' קורא הדורות ברלה אותם ולא לקוטים ומסיגות מחלוקת שנעשה מזה ממנו מלקוטים והנה ע"י פיהם זאת היו אלו הגמרות סגורות ומסוגרות ולא שזפתם עין לראותם והנה ברטות הימים ושנים נשכח יוקר מציאותם וע"י שיהתה כחיבה תשכנות ולא יכלו מו"ר קפרדים לקרותם נעשו הפקר והי' מטושטש וכתב קטן והנה קמתי ושנמתי מתני ואזרתי כגבור חלצי ולמת כח עיוני יגעתי ביגיעה רבה ימים ושנים להבינו ע"י כלי זכוכית מגדל אותותיו ולא נלאיתי מלהעתיקם שלשה פעמים ולמודע אני צריך כי נמצא עוד קונן בפ"ר *) מאלו הגאות והחידושים אלל החכם ה"ר **יהודא אזולאי** נ"י ואומרים מפי השמועה שהוא הסתקה הר"ם עדני ז"ל תלמיד הגאון רב"א אולם נראה לכל עין רואה שלא העתיקם מגוף הס"ם אשר לפני כי בהקונן הנ"ל הפר הרבה מהגאות ומחידושי הרלשונים וגם אינו עולה בקנה מנין ומלבד שחסר המס' זמנים עד דף כ"ג ואולם תמני קדרתי בקדר נמון כ"א למקום הראוי והנה מה שנמצא מתוקן בהס"ם הדשים דשום ווילנא זרין לא הסתקתי והנה בעתחי בחסד הטרא כי ימצא המעיין רב שוגג כי יאירו עיניו בהגאות והפירושים היקרים ה' יאיר עיני להבין עמקי פוזות תוכחו הקדושה ממ"ש גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ולקיים כל מצותי' אמן:

הכ"ד המעתיק והמסדר מתאבק בעפר רגלי חכמי הדור ומשתחוה מול הדרתם עמוס התלאות המצל"ה יום ג' ט"ו סיון שנת תר"ל לפ"ק
אברהם במוהר"ר **צבי הירש** זללה"ה **אייזינשטיין** מילידי עיר דארהיטשין תושב עה"ק **ירושלים** ת"ו.

*) אמרו המדפיסים מסכ"י ההוא הדפסנו תשלום שיעה מקופלת למסכת מנחות לאמן דף קו עד הסוף אשר נחסר מגליון הס"ם של הרכ"א ז"ל. וכן לכל מסכת חולין נדפסו מכ"י מסר"ם עדני ז"ל הנ"ל

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ה מהל' בית הבחירה הל' ד:
ב ב מיי' שם הל' יב:
ג ג מיי' שם הל' יג:
ד ד ממי' שם הל' טו:
ה ה מיי' שם הל' יד:
ו ו מיי' שם הל' יג:
ז ז מיי' שם הל' יז:
ח ח מיי' פ"ו מהלכות מעלה מקדש הל' יא:

פי' הרא"ש

כל העזרה. הנקראת מחנה שכינה טמא חייב עליה כרת: **ב הכבש והמזבח** ס"ב. אמ"פ שהמזבח היה ל"ב אמה והכבש היה ל"ב כשנמה הקרקע לא היו אוכלים אלא ס"ב כי ב' אמות של הכבש היו פוחתות כנגד אמה של יסוד ואמה סובב: **מן השולחנות לנסנין הן** ד'. שולחנות של שיש שנמיע בתמיד [דף לא:] שעליהן היו מניחין את הקרבנים והא דתנן בתמיד פרק לא היו סופתן [שם] הקרבנים מדיחין אותן ג' פעמים בנטוגן על שולחנות של שיש שבין העמודים והכא תנן שהיו רחוקים מן הנסנין ד' ל"ל שאתרים היו לא"ל הלי בין העמודים לאו דוקא וקרי ליה שפיר בין העמודים אע"פ שרחוקים ממנו ומיהא הא תנן נפיקתן דלעיל וכתמיד ס' אמר לסם הממונה [דף ל:] שהכן תולין ומפשיטין על שולחנות של שיש שבין העמודים ל"ל דאתרים היו דא"ל שתהא הכתמה תליה בתוקלאות ומצעת לשולחנות הרחוקים ד' אמות מן הנסנים ותימה דלא תשיב מקום השולחנות ורש"י ז"ל מיכן ג) בפ"ק דלא ליה למיתני דהבדר מפורש ביומא לא [מ] דאמה ומלי אלך כל ל' ורחב כל ל': **והנותר.** כ) מקום לה' היה בין הכבש ולכותל ומקום הנסנים וגם מקום השולחנות: **ג לשכות בית הפרוה.** ביומא [דף לה.] מפרש מאי פרוה לתנגשא פרש"י אדם מכשף עשתה ישראל היה וכו' כלכתיב [עזרא ד] לא לכם [ולנו] לבנות בית ור"מ פי' שהיה מכשף אחד שעלה בדעתו לראות [עבודת] כה"ג ביום"כ בשעה שהקטיר קטורת ופעה מחילות מירושלים להר הבית ומלאוהו בלשכת בית הפרוה והרגוהו שם והיה שמו פרוה: **ד אבא שאול אומר לשכת כה"ג כו'.** מלתא בתנאי נפשיה הוא ולא קאי אדרבי אליעזר בן יעקב: **בור הגולה.** ועשאוהו כשעון מן הגולה: **לובש לבנים.** מרוב שמחה: **סליק**

חשק שלמה על פי' הרא"ש א) [ל"ל בפ"ק דיומא דף טז:]. ב) [נ"ל שנ"ל מקל"ם היה כו' ופירושו מקל"ם של רוחב העזרה ועי' רש"י יומא טז: ד"ה רוחב].

הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
תלמוד בבלי <עוז והדר> - לט מעילה, קינים, תמיד, מידות תלמוד בבלי עמוד מס : 74 הודפס ע"י אוצר החכמה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com